

EEN BEELD VAN DE TUINBODEMS IN VLAANDEREN

Naar aanleiding van de nieuwe publicatie 'Bodemvruchtbaarheid in tuinen en openbaar groen in Vlaanderen' organiseerden de Bodemkundige Dienst van België (*) en het Kenniscentrum 'Tuin+ (**) een studiedag in Heverlee. Er werd een blik geworpen op de bodems van private en publieke groene ruimtes.

Tuinbodems zijn rijkelijk voorzien van nutriënten

Het regelmatige gebruik van kunstmest en van compost heeft er voor gezorgd dat een doorsnee tuinbodem hoge reserves heeft aan nutriënten. Dit bleek uit de analyseresultaten van de BDB die 8.414 bodemstalen in Vlaanderen (periode 2009-2015) uit private tuintjes en openbaar groen in kaart bracht. Bemesten zonder degelijk advies heeft een aantal ongewenste effecten. Hierdoor kunnen de verhoudingen tussen de voedingselementen in de bodem scheefgetrokken worden met overmaats- en gebreksziekten tot gevolg. Een te hoog gehalte aan kalium kan opneembaarheid van calcium en magnesium zodanig beperken dat er gebreksziekten ontstaan. Neusrot bij tomaten en lamsteligheid bij druiven zijn hier de gevolgen van. Een overmaat aan fosfor kan uitspoeling tot gevolg hebben en aanleiding geven tot de eutrofiëring van het oppervlaktewater, zegt BDB.

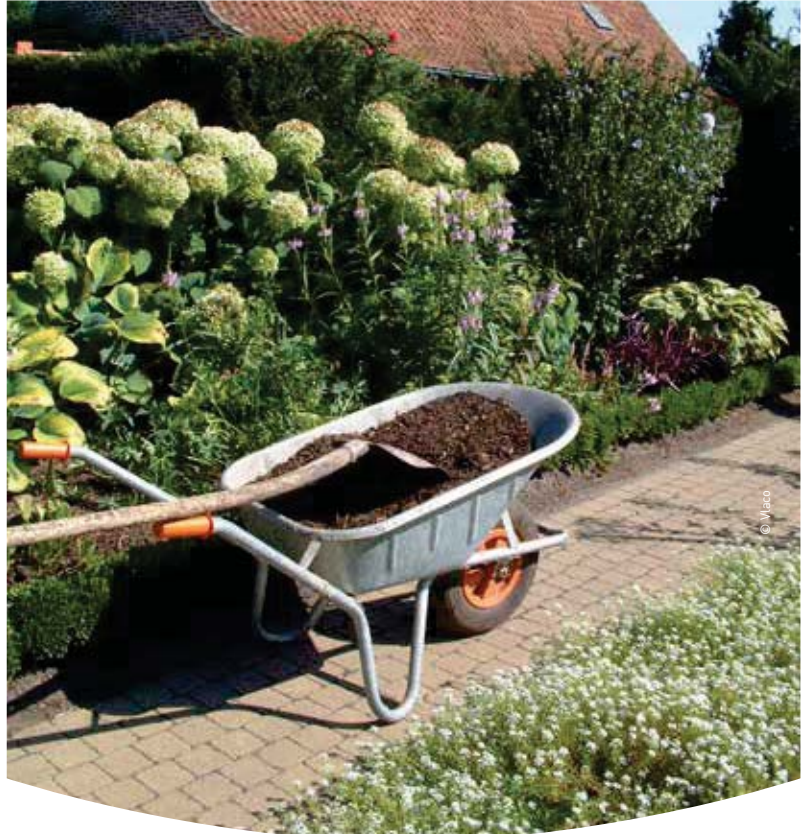
“De bodem is de sleutelfactor die bepaalt of er in een tuin duurzaam groen kan gerealiseerd worden.”

Tuinbodems hebben een hoge pH

BDB stelt uit de bodemanalyses ook vast dat veel Vlaamse tuinen door een overmatige bekalking hoge pH-waarden scoren. Bij driekwart van de gazons is de pH zelfs zeer hoog. Gras gedijt in feite het best op licht zure bodems. Een te hoge zuurtegraad veroorzaakt allerlei problemen zoals het moeilijk opneembaar worden van fosfor en bevorderen van mosgroei in gazons. Hier kan men beter verzurende meststoffen zoals ammoniumsulfaat toedienen om de scheve situatie enigszins bij te sturen, zegt BDB. Er wordt geadviseerd om in de meeste gevallen slechts om de 3 à 4 jaar te bekalken. Dit best in het

Het regelmatige gebruik van kunstmest en van compost heeft er voor gezorgd dat een doorsnee tuinbodem hoge reserves heeft aan nutriënten.

najaar na een bodemanalyse met advies. In de praktijk kunnen dus belangrijke besparingen op kalk gerealiseerd worden.

Tuinbodems hebben een hoog koolstofgehalte

De bodemkwaliteit wordt in hoofdzaak beïnvloed door het organische koolstofgehalte dat in de meeste tuinen optimaal is. Alleen voor gazons is deze over het algemeen te laag door de continue afvoer van het maaisel. Hier kan een beter beheer zoals mulchmaaien of het toedienen van fijne compost soelaas bieden.

Zware metalen: waakzaamheid is geboden

De acht zware metalen zijn: chroom, nikkel, koper, zink, arseen, cadmium, kwik en lood. Het al dan niet beladen zijn van een tuin met zware metalen heeft vooral te maken met de gehalten waarin deze zware metalen aanwezig zijn in de bodem. Koper en zink zijn zelfs noodzakelijke voedingselementen voor planten maar dan als sporenelementen. Uit een reeks gerichte analyses van BDB blijkt dat bodemvervuilingen met zware metalen in Vlaamse tuinen eerder uitzonderlijk voorkomen. En waar ze voorkomen, kunnen ze meestal gelinkt worden aan gekende (historische) verontreinigingsbronnen zoals zware industrie of stortplaatsen. Er is dus geen reden tot paniek maar waakzaamheid is steeds geboden wanneer je te maken krijgt met aangevoerde grond. Bij twijfel eis je als tuinaannemer best een analysecertificaat van de leverancier vooraleer je grond in een tuin laat aanvoeren, aldus BDB. ●

< Jan Vancayzele

(*) Bodemkundige dienst van België (BDB): is een onafhankelijke onderzoeks- en adviesinstelling die vooral actief is in bodem- en wateronderzoek, bemestingsadvies, irrigatiesturing en milieueffectrapporten. BDB biedt deze diensten aan voor zowel overheid, bedrijven als particulieren. Je kan als tuinaannemer bij de BDB terecht voor een grondontleding voor de (her)aanleg van een tuin waar je apart advies kan vragen voor een gazon, siertuin en groentetuin. Via het analyseverslag ontvang je een gedetailleerd en professioneel bemestingsadvies voor drie jaren.

(**) Kenniscentrum Tuin+: wil de aandacht richten op de veelheid aan tuin- en stadslandschappen. Dit kenniscentrum wil de kennis over tuin- en stadslandschappen vergroten en nagaan welke rol deze zouden kunnen opnemen bij het bouwen aan een meer duurzame samenleving. Omdat ze vaak verborgen zijn achter gebouwen en afsluitingen bleven tuinen de laatste decennia vaak onopgemerkt voor onderzoek en beleid.